

Број: 05-2098/09

Дана, 25.05.2009. године

На основу члана 74. и 88. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број: 85/06 и 30/07) и члана 34. став (1) алинеја 5) Статута Универзитета у Бањој Луци, Сенат Универзитета на 22. сједници од 25.05.2009. године,
д о н о с и

О Д Л У К У

1. **Др Тибор Живковић** бира се у звање доцента за ужу научну област Историја средњег вијека, на Студијском програму историје, на период од пет година.
2. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

Образложење

Универзитет у Бањој Луци на приједлог Научно-наставног вијећа Филозофског факултета расписао је дана 26.11.2008. године Конкурс за избор наставника за ужу научну област Историја средњег вијека.

На расписан Конкурс пријавило се два кандидата и то: др Тибор Живковић и др Момчило Павловић.

Сенат Универзитета у Бањој Луци на 16. сједници одржаној 29.01.2009. године, на приједлог Научно-наставног вијећа Филозофског факултета, образовало је Комисију за писање извјештаја за избор наставника у одређено звање. Комисија је припремила писмени извјештај, предложила да се изврши избор као у диспозитиву ове Одлуке и исти доставила Научно-наставном вијећу Филозофског факултета на разматрање и одлучивање.

Научно-наставно вијеће Филозофског факултета у Бањој Луци на сједници одржаној 14.04.2009. године констатовало је да кандидат др Тибор Живковић испуњава у цјелости услове и утврдило приједлог да се др Тибор Живковић изабере у звање наставника за ужу научну област Историја средњег вијека, на период од пет година и исти доставило Универзитету у Бањој Луци ради даљег поступка.

Сенат Универзитета је на сједници одржаној 25.05.2009. године утврдио да је утврђени приједлог из претходног става у складу са одредбама Закона о високом образовању и Статута Универзитета.

Сагласно члану 74. Закона о високом образовању и члану 131. Статута Универзитета, одлучено је као у диспозитиву ове Одлуке.

ПРАВНА ПОУКА: Против ове Одлуке може се поднијети приговор Универзитету у Бањој Луци у року од 15 дана од дана пријема исте.

Достављено:

1. Филозофском факултету 2х,
2. Архиви,
3. Документацији.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СЕНАТА
РЕКТОР
Проф. др Станко Станић

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ БАЊА ЛУКА
FACULTY OF PHILOSOPHY BANJA LUKA

ул. Бана Лазаревића бр. 1 Бања Лука

телефон: 051/303-754, 303-995 УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ

fax: 051/301-834 e-mail: fil.fakultet@blic.net

Број: 842-2 /09

Дана: 10. 4. 2009. године

ПРИЈЕДЛОГ	30.04.'09
ОРГ. ЈЕД.	БРОЈ
05	2098/09

На основу члана 74., 78. и 84. Закона о високом образовању («Службени гласник Републике Српске» број: 85/06), а у складу са чланом 131. и чланом 136. Статута Универзитета у Бањој Луци, Научно-наставно вијеће Филозофског факултета у Бањој Луци на сједници одржаној 14.04.2009. године, донијело је

ОДЛУКУ

о утврђивању приједлога за избор у звање

1. Др ТИБОР ЖИВКОВИЋ, бира се у звање доцента за ужу научну област Историја средњег вијека на Студијском програму историје, на период од пет година.

Образложење

На расписани конкурс Универзитета у Бањој Луци објављен 26.11.2008. године за избор у звање наставника за ужу научну област Историја средњег вијека, пријавио се један кандидат.

Сенат Универзитета у Бањој Луци на сједници одржаној 29.01.2009. године образовао је Комисију за разматрање конкурсног материјала и писање извјештаја за избор у академска звања на Универзитету. Комисија је припремила писмени извјештај, предложила да се избор као у диспозитиву ове Одлуке и исти доставила на разматрање и одлучивање.

Научно-наставно вијеће Филозофског факултета у Бањалуци на 138. сједници одржаној 14.04.2009. године утврдило је да кандидат др Тибор Живковић у цијелости испуњава услове за избор и предложило Сенату Универзитета да се др Тибор Живковић изабере у звање доцента за ужу научну област Историја средњег вијека, на период од пет година.

Ова Одлука доставља се Сенату Универзитета у Бањој Луци ради избора др Тибора Живковића у звање доцента.

Саставни дио ове Одлуке је Извјештај Комисије за разматрање конкурсног материјала и писање извјештаја за избор у академска звања на Универзитету.

Достављено:

1. Сенату Универзитета
2. Струковном вијећу
3. Кандидату
4. а/а

ПРЕДСЈЕДНИК
Научно-наставног вијећа

Проф. др Драго Бранковић

Прилог бр. 1.

ИЗВЈЕШТАЈ **КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА** **ИЗБОР У ЗВАЊЕ**

I ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Конкурс објављен: Дана, 26.11.2008.године

Ужа научна/умјетничка област: Савремена историја - 2 извршиоца

Назив факултета: Филозофски факултет

Број кандидата који се бирају: два

Број пријављених кандидата: два

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

Први Кандидат

1. Основни биографски подаци

Име, средње име и презиме: Момчило Ц. Павловић

Датум и мјесто рођења: 30.01.1959. Штулац, Лебане

Установе у којима је био запослен: «Основна школа Иво Лола Рибар», Сомбор, Институт за савремену историју, Београд

Звања/ радна мјеста: професор историје у школи у Сомбору (1982/83), сва научна звања стекао у Институту од истражвача сарадника, преко научног сарадника (1995), вишег научног сарадника (1999) до научног светника (2003).

Научна/умјетничка област: Савремена историја - историја Југославије

Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима: председник Друштва историчара Србије од 2003. године

2. Биографија, дипломе и звања

Основне студије:

Назив институције: Филозофски факултет,

Мјесто и година завршетка: Приштина, 1982.

Постдипломске студије:

Назив институције: Филозофски факултет у Београду

Мјесто и година завршетка: Београд, 1986.

Назив магистарског рада: Избори за Уставотворну скупштину 11. новембра 1945. године

Ужа научна/умјетничка област: Историја Југославије

Докторат:

Назив институције: Филозофски факултет- одсек за историју

Мјесто и година завршетка: Београд, 1995.

Прилог бр. 1.

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Конкурс објављен: Дана, 18.11.2008.године

Ужа научна/умјетничка област: Савремена историја - 2 извршиоца

Назив факултета: Филозофски факултет

Број кандидата који се бирају: два

Број пријављених кандидата: два

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

Први Кандидат

1. Основни биографски подаци

Име, средње име и презиме: Момчило Ц. Павловић

Датум и мјесто рођења: 30.01.1959. Штулац, Лебане

Установе у којима је био запослен: «Основна школа Иво Лола Рибар», Сомбор, Институт за савремену историју, Београд

Звања/ радна мјеста: професор историје у школи у Сомбору (1982/83), сва научна звања стекао у Институту од истражвача сарадника, преко научног сарадника (1995), вишег научног сарадника (1999) до научног светника (2003).

Научна/умјетничка област: Савремена историја - историја Југославије

Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима: председник Друштва историчара Србије од 2003. године

2. Биографија, дипломе и звања

Основне студије:

Назив институције: Филозофски факултет,

Мјесто и година завршетка: Приштина, 1982.

Постдипломске студије:

Назив институције: Филозофски факултет у Београду

Мјесто и година завршетка: Београд, 1986.

Назив магистарског рада: Избори за Уставотворну скупштину 11. новембра 1945. године

Ужа научна/умјетничка област: Историја Југославије

Докторат:

Назив институције: Филозофски факултет- одсек за историју

Мјесто и година завршетка: Београд, 1995.

Назив дисертације: Откуп у откупна политика у Југославији 1945-1952. година
Ужа научна/умјетничка област: Историја Југославије
Претходни избори у наставна и научна звања (институција, звање и период):
Радио по уговору на Филозофском факулету у Приштини, и Косовској Митровици,
као професор Историје Југославије. Поступци избора у звање нису покретани.

3. Научна/умјетничка дјелатност кандидата

1. Радови прије последњег избора/реизбора. Због великог броја радова у извештају су наведене само монографије. Исцрпна библиографија дата је као прилог уз овај извештај.

Монографије до избора у звање научни саветник 2003. године:

1. *Организациони развој омладинског покрета у Србији 1918–1974*, Београд, 1986, стр. 184 (са Ђ. Трипковићем).
2. *Савезничко бомбардовање Лесковца 6. септембра 1944*, Лесковац - Београд 1995, стр. XCIV +324.
3. *Изборне борбе у лесковачком крају 1919–1929*, књ. 1, Лесковац, 1995, стр. 330 (коаутори В. Трајковић и М. Ниношевић)
4. *Ротару клуб Лесковац 1935–1941*, Лесковац 1997, стр. 52.
5. *Српско село 1945–1952. Отуп*, Београд, 1997, стр. 415.
6. *Изборне борбе у лесковачком крају 1919–1939*, књ. 2, Лесковац 1998, стр. 527 (коаутори М. Ниношевић и В. Трајковић).
7. *Ротари клуб Кикинда*, Кикинда 1998, стр. 111.
8. *Синдикат Београда 1945–1998*, Београд 1999, стр. 536 (коаутор са В. Глишићем, П. Марковићем и М. Аћимовићем).
9. *Запошљавање у Србији 1945-2000*. Београд, 2002.стр. 567.

2. Радови послје последњег избора/реизбора

Монографије од избора у звање научни саветник 2003. године:

1. *Коста Миловановић Пећанац 1877-1944*. (коаутор Божица Младеновић), Београд, 2003. 362.
2. *Дом топлине и наде 1934-2004 : Од дома старца до геронтолошког центра, 1934-2004*, Лесковац, 2005
3. *Чувар народног здравља од Хигијенског завода до Завода за заштиту здравља Сомбор 1925-2005*, Београд, 2005, стр. 199.
4. *Коста Миловановић Пећанац 1877-1944*. (коаутор Божица Младеновић), Београд 2006, 457, друго издање.
5. *Косово и Метохија, прошлост, памћење, стварност*, Београд- Нови Сад, 2006, стр 528.
6. *Белоемигранти у Југославији 1918-1941, том,1-2*. Београд, 2006, стр. 506+359.
7. *Поменик жртвама бугарског терора 1915-1917. године*, Београд, 2007. стр. 135.

8. *За Тита или за краља. Избори за Уставотворну скупштину 11. септембра 1945.* Београд, 2007. стр. 424.
9. *Ротари клуб Суботица 1929-2008.* Суботица-Београд 2008, стр. 255.
10. *Историја грађанских странака у Југославији, том 1-2.* Београд 2008, стр. 457+320 (предговор и поговор)
11. *Косово и Метохија, прошлост, памћење, стварност,* Завод за уџбенике и наставна средства, Источно Сарајево, 2008. стр. 564
12. *Документа ЦИА о Југославији 1948-1983. година,* Београд, 2009. стр. 335

На основу ових и других радова Павловић је биран у звање научни сарадник 1995, и Виши научни сарадник, 1999. године и научни саветник 2003. године.

Доследан својој идеји и пракси да у историографији даје само оно што је ново или оно што до тада није обрађивано, аутор, је сам или са својим сарадницима, направио монографије од које су неке пионирски подухвати.

1. Запошљавање у Србији. – Од јавне берзе рада до тржишта рада 1945-2000. књ.2, Београд, 2002.стр. 567.

Скоро један век у Србији постоји једна служба, један јавни сервис, који ради на посредовању између оних који нуде и оних који траже посао. Ова служба има богату и вишеслојну историју у периоду 1945-2000.године.

Аутор је на невероватан начин успео да реконструише рад ове службе смештајући је у шири друштвени контекст, мање политичких, а више економских прилика.Књига је крцата подацима о незапосленим о запосленим и запошљавању, затим о стручном оспособљавању и другим видовима помоћи незапосленим лицима које су биле регулисане законима. Књига садржи обиље материјала и чињеница за живот обичних људи, којима се историја мало бави.

Монографија је не само научни допринос историографској, социолошкој, економској литератури него је друштвена историја Србије у малом. Посебно треба истаћи чињеницу да је, виђена очима стручњака, књига др М. Павловића књига која се бави српским друштвом, а посебно је драгоцену стручњацима из области рада и радних односа не само запошљавања, јер су у њој обрађена и истакнута бројна искуства која могу бити не само од користи него и подстицај за продубљења истраживања. Ова књига, свакако представља пионирски подухват у расветљавању и проучавању мало изученог а тако значајног сегмента друштва као што је запошљавање.

Ради се о пионирском делу овакве врсте о овој проблематици. Аутор пред собом није имао узора у литератури, посебно не у научној литератури о овој теми, али ће зато сви они који се буду бавили овом темом имати испред себе један рад, који може послужити као богата чињенична подлога и прецизна историјска реконструкција развоја службе посредовања што будућим истраживачима може бити драгоцен ослонац за даља и продубљења истраживања.

2. Коста Миловановић Пећанац 1877-1944, Београд, 2003. стр. 362.

Књига Коста Миловановић Пећанац – биографија, настала је из потребе да се у српској научној историографији надокнади недостатак биографија знаменитих личности из XX века израђених по научној методологији. Животни век Косте

Миловановића – Пећанца поклопио се са животним веком генерације српских јавних делатника, која је своје искуство стицала кроз борбе и ратовања у XX веку. Пећанац је прошао кроз и узео учешће у четничким акцијама почетком тог века, балканским ратовима, ратовима “за ослобођење и уједињење” и, коначно, Другом светском рату, када је сарађивао са окупатором. На штету историјске истине о овој личности његова улога у последњем рату умногоме је одредила и слику о његовој улози у претходним. Аутори су темељном реконструкцијом целокупног његовог животног века покушали и успели да ову аномалију уклоне. Такође, први пут не само шири већ и научна јавност сазнаје бројне детаље везане за улогу Косте Пећанца у ратним збивањима, његов однос са Недићем, његову насилну смрт од руке четника Драже Михаиловића, али и смрт његовог сина Милана кога су комунисти ликвидирали непосредно после уласка у Београд 20. октобра 1944. робијање Пећанчеве супруге Софије после рата и веровање да је Пећанцу и његовој породици “затрто семе”.

Високо професионалан приступ истраживању постојеће литературе и извора, а још више и високостручан приступ расветљавању појединих детаља за које нису постојали тзв. извори првог реда, уз све претходно наведено, довели су до квалитетног научно-истраживачког резултата исказаног кроз редове рукописа књиге Коста Миловановић Пећанац – биографија.

3. УЦБЕНИК *Историја -За трећи разред гимназије природно-математичког смера и четврти разред гимназије општег и друштвено-језичког смера*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2002, Шесто издање, 2008. године. 249. (Коаутори Коста Николић, Никола Жутић, Зорица Шпадијер).

Овај уџбеник, ма како посматран, је део преломног тренутка у уџбеничкој литератури, као последњи у низу нових уџбеника из историје направљених у после 5 октобра 2000. године за основне и средње школе. Ово је нов уџбеник, нова форма тј. модел, малим делом нов и садржај, јер је он био условљен програмом Министарства просвете и спорта и нови тј. други аутори. Он је иако нов, пре блага ревизија односно битно побољшање садржаја старог тј. предходног уџбеника, његовог приступа и модела, него потпуно нов уџбеник и у садржинском смислу. Уџбеник је базиран на научним достигнућима савремене српске и југословенске историографије, покушавајући да уравнотежи и целовито сагледа прошлост свих народа на овим просторима, посебно српског народа, од половине 19. до краја 20. века, са свим територијалним, етничким и другим променама.

У овај обиман уџбеник, сабијена је општа и национална историја од половине 19. века до данас. Учињен је покушај да се објасне појаве, процеси и значајне личности у низовима историјских чињеница, како би ученици стекли основну представу о догађајима битним за историју простора, народа и окружења, реалније и рационалније сагледавали догађаје и процесе у простору и времену. Питања су на крају лекција тако конципирана да ученику дају подстицај не само за објашњавање и разумевање догађаја и процеса, размишљање о њима, већ и изграђивање сопствене, критичке, интерпретације.

Поред тога, новина су кратке занимљивости из историје, прилози за биографије одређених личности, медаљони, цртице из историје и појмовник. После свих лекција дата је упоредна хронолошка таблица догађаја у свету, Европи и

Југославији како би се ученици и на визуелан начин упознали са местом и улогом свога народа и државе у светској временској линији кретња.

4. „За Тита или за Краља“ Избори за Уставотворну скупштину 11. новембра 1945. Београд, 2007. стр. 424.

На основу својих ранијих истраживања у земљи и најновијих истраживања аутора у Националном архиву у Вашингтону, Павловић је у монографији *За Тита или за Краља*, реконструисао догађаје на крају рата у Србији и политичке игре у Лондону, Вашингтону и Москви око успостављања нове власти у Југославији коју су комунисти чврсто држали у својим рукама у ратом створеној реалности. Аутор пише о настојањима још увек не легализоване ни међународно непризнате власти у Југославији и трансфера легалне власти оличене у избегличкој влади и краљу Петру, на власт у земљи и сопствено маргинализовање. Иако су Савезници подржавали Тита и његов режим, ипак тражила се форма како да се премости двојство власти у Југославији. Она је нађена у компромису односно споразумима избегличке владе, коју је представљао Шубашић, и Националног комитета у земљи који је представљао Тито. Иако је Британија била гратант споразума, на крају, после одржаних избора у атмосфери страха и опресије у земљи је укунута монархија и проглашена република.

5. Белоемиграција у Југославији 1918-1941. том 1-2, Београд, 2006. стр. 506+359

М. Павловић је креирао и покренуо посебну, у јавности врло запажену, едицију *Скривана историја*, коју уређује, и у којој је до сада објављено 15 књига. Сам је приредио до сада 4 књиге из ове едиције, која, према речима уредника, објављује оне резултате или књиге које су до сада или скриване, или аутори били неподобни као политички емигранти, или су једноставно елаборати УДБ-е, који су рађени за специјалне прилике.

Двотомна монографија о Белоемиграцији у суштини представља елаборате УДБ-е о руским емигрантима коју су заплуснули Југославију двадесетих година и били прихваћени од Краља Александра. До почетка другог светског рата они су мање-више интегрисани у друштвени систем земље, где су оставили видног трага у образовању, посебно високом, у архитектури, у уметности, али и на војном и другим пољима делатности. У рату су неки надајући се да је дошло или да ће победом Хитлера доћи до промена у Совјетском Савезу и њиховом повратку, сарађивали са окупатором, што им је на крају рата донело страдање. Године 1948. они који остали у земљи били су сумњучени као евентуални шпијуни совјетске стране и били су предмет анализа и опсервација југословенске службе безбедности, са прецизним бележењем места живљења, кретања и активности. Ове материјале који су крцати подацима приредио је др Павловић, и научној јавности у Србији и у Русији, представио овај занимљив материјал односно кратку историју Белоемиграције у Југославији 1918-1948. године.

6. Историја грађанских странака у Југославији, том 1-2, Београд, 2008, стр. 457+320.

Двотомна студија о странкама и политичком животу у Краљевини Југославији све до педесетих година је уствари наставак објављивања резултата у едицији

скривана историја Института за савремену историју. Ово су такође елобарати и материјали Удбе настали у Сремскомитровачкој казниони педесетих година у посебном затворском одељењу које се бавило анализама актуелних политичких кретања од превода до истраживачких задатака. На овим активностим УДБ-а је ангажовала велики број политичких затвореника, од којих су неки били универзитетски професори, неки, политички прваци и високи функционери предратних режима. Они су на основу материјала који им је достављан и на основу свог знања и искуства имали задатак да сачине елаборате и анализе које су служиле властима за оперативни рад.

Књиге су зналачки приређене са исцрпним предговором и поговором и представљају, ако се разуме време и околности настанка ових материјала, најцеловити приказ политичког живота у Краљевини Југославији, организацију и рад странака и њихово затирање политичким и неполитичким мерама на крају рата. Поред тога, даје се преглед активности тзв. политичке емиграције расуте по читавом свету.

***

Поред приказа монографија тематски кругови којима се у својим чланцима и прилозима бави Павловић јесу питање Албанаца и питање Косова и Метохије, друштвена историја Југославије и Србије, и досад неистражене биографије личности. Др Павловић је руководилац пројекта „Косовско питање у југословенском и глобалном контексту у 20. веку“ и на овом пројекту дао је значајне резултате.

1. „Косово у Југославији“ уводник у Зборнику радова и дискусија „Косово истине и заблуде“, Лесковац, 1999,
2. *Осамостаљење -коначни циљ Албанаца у СФРЈ*, Историја XX века, 1-2/1999,
3. *Албанци (Шиптари) у Србији и Југославији 1944-1991*. У Зборнику Косово и Метохија у великоалбанским плановима 1878-2000, Београд, 2001.
4. *Косово и Метохија - Нови статус стари проблеми, Извештај специјалног изасланика генералног секретара УН Каи Еидеа*, Историја XX века 2/2005, стр.163-188,
5. *Guerilla in the Balkans- historical conditions and developments*, у Зборнику Герила на Балкану, Београд, 2007. стр.20-30
6. *Суштину српско-албанског спора чини борба за територију*, у зборнику радова, Југ Србије и статус Косоава – како даље, Врање, 2007, стр 51-59.
7. *Косово и Метохија, прошлост, памћење, стварност*, Источно Сарајево, 2008. стр. 564

У чланцима и импозанстој хрестоматији радова о Косову Павловић наставља раније започета истраживања а своје резултате саопштава јасно и јавно. Тако и када се није говорило о томе да Албанци на Косову траже, ни мање ни више независну државу, него аутономију у сл. Павловић је у својим радовима и иступима јасно указивао на коначни циљ албанске акције на Косову.

Аутор прати и однос Албанаца према југословенској и српској држави од 1918. па до најновијег периода, као и питање статуса Косова, за које констатује да све до 1945. никада није било посебна административна целина. Поред тога, аутор је у овим радовима показао политичке и економске прилике на овом простору, трагања за решењима албанског питања у Југославији и однос албанске политичке

елите и популације према Србији и Југославији. Лако је из овог и других Павловићевих радова уочљива тенденција нелојалности Албанаца сопственој држави и у регуларним, а не само у нередовним приликама. Такође, аутор сматра да се Срби и Албанци довољно не познају и да су кроз историју имали неодговарајућу комуникацију.

У великом броју радова Павловић се бави питањима међунационалних односа, националном политиком југословенских комуниста, питањем југословенске државе и другим питањима. Из овог круга издвајамо радове:

1. *Србија на крају рата – Извештај мајора Џона Хеникера Мејмора о Србији у периоду април-новембар 1944.* – „Историја 20. века“, 1996, 2, стр. 153–176.
2. *Србија у националној политици КПЈ на крају рата.* – „Историја 20. века“, 1997, 2, стр. 85–112.
3. *Политички плурализам у Србији после II светског рата.* – „Други свјетски рат – 50 година касније“, зборник радова, Подгорица 1997, стр. 385–399.
4. *Етнички процеси на југу Србије у последња два века.* – „Десети конгрес историчара Југославије“, зборник радова, Београд 1998, стр. 113–120.
5. *Југославија 1944–1981.* – „Југословенска држава 1918–1998“, зборник радова, Београд 1999, стр. 759–772.
6. *Регионализација Србије - поглед са југа Србије.* – „Србија држава региона“, Београд 2000, стр. 65–73.
7. *Србија на крају рата*, у Зборник Србија (Југославија) 1945-2005, покрети, идеологије, пракса, Београд, 2006. стр.11-32,
8. *Југославија 1931. Од диктатуре ка економској кризи*, уводна студија за зборник докумената Извештаји Министарства иностраних послова Краљевине Југославије 1931, Београд 2007. стр. I-XIII.
9. *Срби у Југославији 1945-1981, Прегледни чланак „Историја XX века“*, 2/2008, Београд 2008. стр.182-272

Следећи тематски круг научног интересовања др Павловића јесу политичке и друштвене елите у Краљевини Југославији.

1. *Ротаријанци друштвена елита у Краљевини Југославији*, Историја 20. века, 2.2002. стр.137-145
2. *Рад Ротари клуб Лесковац 1935-1941*. Српски југ, 1, Београд, 2000. стр.52
3. *Ротари клуб Кикинда*, Кикинда 1998, стр. 111.
4. *Ротари клуб Суботица 1929-2008*. Суботица-Београд 2008, стр. 255.

Ови радови представља новину у изучавању и презентовању историје предратних грађанских организација и друштава. Ова о којој је реч, "Rotarz International" је међународна, јавна организација чија се укупна делатност може свести исказ - "служба изнад сопствених интереса". Ради се, наиме, о организовању угледних, богатих професионалаца у свом послу, који се састају једном недељно на одређеном месту и у одређено време и дружећи се покушавају да помогну другима. Значај ове организације на југословенским просторима био је у томе што су у њеним редовима били председници влада (Милан Стојадиновић), министри (Д. Стошовић, Д. Летица итд), писци (Иво Андрић) и многи други, који су кроз разне активности (помоћ сиромашној деци, стипендије, поклони и сл.) ублажавали

социјалне неједнакости у Краљевини Југославији, али били и носиоци модернизацијских процеса у земљи.

Поред тога, из ових клубова су регрутовани и министри, посланици, председници општина (половина општинске управе у Скопљу била је у чланству ротару клуба), и уопште ротарска организација имала је велики утицај на укупан живот предратне Југославије.

Четврти блок питања, којима се бави Павловић, односи се на личности односно сегменте из њиховог живота и рада.

1. *Драгољуб Јовановић и комунисти* – „Драгољуб Јовановић, научник, политичар, страдалник“, Ниш, 1993, стр. 149–155.
2. *Коста Миловановић Пећанац у међуратној Југославији 1918-1941*. Историја 20 века, бр.2/2000. стр. 45-59
3. *Коста Миловановић Пећанац – политичар, писац и национални радник 1918-1941*, Топличке свеске, 6-2002. стр.92-108.
4. *Сарадња Косте Миловановића Пећанца са Милана Недића – “Легални четници”*, Топличке свеске, 8-2002. стр. 41-54.
5. *Др Раде Свилар 1889–1954. Добровољац који је служећи другима уништавао себе*, Добровољачки гласник, бр, 2002. стр,
6. „*Колико је војвода Мишић актуелан данас*“, у Војвода Мишић и његови Колубарци у ратовима 1912–1918, Београд 2006, стр. 5–9.

Павловић у овим радовима истражује поједине сегменте деловања Косте Миловановића Пећанца, што није могло стати у биографију. Поред тога, Павловић нам открива и једну ретко интересантну личност, Др Рада Свилара, Личанина, добровољца у Првом светском рату, ујака Јованке Броз, његов допринос здравстеном и културном просвећивању народа. Свиларова биографија, која је у овом раду прецизно реконструисана, је роман у малом. Иначе Павловић је написао биографије председника влада, односно Извршног већа Републике Србије од 1944 до 1989. године и велики број енциклопедијских одредница за Енциклопедију српског народа, објављену 2008. године.

У осталим радовима Павловић се бави етничким питањима, посебно демографским пражњењем југа Србије, и историјским последицама таквих процеса, питањем школства у косаничком и јабланичком срезу, припреманим а не одржаним изборима 1940. године. Овај чланак је велики допринос науци јер први пут се овде показује да су за 1940. годину планирани парламентарни избори у Југославији, и то тајни, пошто су до тада били јавни, али због приближавања рата и несигурности у успех владајуће гарнитуре, они су одлагани а касније их је рат обесмислио.

У раду *Регионализација Србије-поглед са југа Србије*, у приручнику “Србија држава региона”, Београд, 2000, стр. 65-73. Павловић даје историјски преглед успостављања и трајања обласних самоуправа и стварања регионалних посебности. Он сматра, на основу историјске аргументације, да само југ Србије, као целина може бити посебан регион способан за самосталну егзистенцију, али не и подељен на више региона на том простору (нишки, врањски итд.).

Укупан број бодова: 250

4. Образовна дјелатност кандидата

1. Образовна дјелатност прије последњег избора/реизбора

Радио по уговору о извођењу наставе на Филозофском факултету у Косовској Митровици, као професор Историје Југославије у школској 2005-2006 и 2007-2008. Биран за наставника за Учитељском факултету у Београду за предмет „Основи науке о друштву“ за школску 2007-2008. годину

(Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) сврстаних по категоријама из члана 35)

2. Образовна дјелатност после последњег избора/реизбора

(Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) и број бодова сврстаних по категоријама из члана 35)

Укупан број бодова: 5

5. Стручна дјелатност кандидата

1. Стручна дјелатност прије последњег избора/реизбора

(Навести све активности сврстаних по категоријама из члана 36)

2. Стручна дјелатност после последњег избора/реизбора:

3. (Навести све активности и број бодова сврстаних по категоријама из члана 36)

Уредник библиотеке Института *Студије и монографије и Скривана историја*

Руководилац реализованог пројекта: *Историја државних институција и знаменитих личности у Србији (Југославији) у 20. веку*

Укупан број бодова: 8

Други кандидат и сваки наредни ако их има (све поновљено као за првог кандидата)

III ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

Др Момчило Павловић је аутор, или коаутор, 19 објављених монографија, 1 уџбеника за IV разред гимназије, десетак поглавља у књигама и преко 70 научних радова – чланака и прилога објављених у научним часописима и Зборницима радова. Он је, такође, аутор и преко 200 већих или мањих чланака, фелтона, полемичких, информативних приказа и сл. објављених у часописима и листовима. Био је више година члан редакције часописа Института за савремену историју "Историја XX века", главни и одговорни уредник часописа за науку и културу "Српски Југ", који излази у Београду. Био је члан више организационих одбора за припрему скупова као нпр. "Топлички устанак 1918-1998", (1998), "Југословенско-совјетски сукоб 1948", (1998), *Топлички устанак, 85 година касније*, (2002), *Initiative scholars*, (2002), *Образовање кроз векове*, Београд 8-9. новембар (2002), *Србија (Југославија) 1945-2005, покрети, идеологије, пракса*, (2005), *Косово: past, present and future*, конференција *Globalization nationalism and ethnic*

conflicts in the balkans and its Regional context, (2006), *Guelilla in the Balkan in 20-th century*, *International conference: Guerilla in the Balkans: Freedom, Fighters, Rebels or bandits - Researching the Guerilla an Paramilitary Forces in the Balkans from 15-20. Century in the Comparative Global Perspektive*, Belgrade, (2006), *Културно-историјска баштина Југа Србије*, (2008), *Историја медицине, фармације и народне медицине*, (2007), *Србија 1987-2007*, (2007) *Осма седница ЦК СКС – Историјске последице*, (2007) итд. Одржао је бројна предавања, приредио неколико изложби, био учесник на бројним трибинама и округлим столовима где су његова излагања била запажена, одржао велики број стручних предавања, креирао семинаре за наставнике основних и средњих школа, главни организатор такмичења из историје за ученике основних и средњих школа у Србији. Био је уредник и рецензент више књига, зборника грађе и сл.

Значајан је такође, његов допринос образовном и педагошком раду јер је до сада био ментор већем броју историчара у Институту за савремену историју, и тројици из САД (prof.dr Melissa Bokovoy, University of New Mexico, prof.dr Lily Carol, University of Nebraska, и Nicholas Miler, Boise state university, Boise). Сви они су под руководством и уз методолошку и другу помоћ др Павловића успешно укључени у истраживачки рад и израду својих магистарских или докторских теза, а страни историчари су данас руководиоци катедри и истакнути професори.

Бавећи се интезивно преко 20. година научно-истраживачким радом у области новије историје Југославије, Србије посебно, М. Павловић је израстао у научника историчара који је својим многобројним и тематски разноврсним радовима дао запажен допринос развоју савремене југословенске, данас српске историографије.

У својим радовима, а они су резултат систематских истраживања архивске грађе домаће и стране провинијенције, М. Павловић доследно заступа и примењује историјску методологију, залаже се за научну критику у савременој историографији, за критички однос не само према изворима, већ и раније насталој историографској литератури о Југославији у 20. веку.

У протеклим годинама М. Павловић је успео да обави и неке пионирске послове из историје Југославије на крају и после II светског рата, као што је питање тзв. савезничких бомбардовања градова 1943-1944, питање откупа и терора на селу и сл.

Павловић је у својим радовима, који су истраживачки и чињенично засновани, показао богатство емпирије, способност суптилне анализе, висок ниво интерпретације материје, актуелизовање тема и посматрање појава и процеса кроз дужи временски период. Поред тога, и летимичан поглед на списак радова показује разноврсност тема којима се аутор бавио истичићи га као широког и плодног историчара Југославије од њеног постанка па све до распада.

Општи увид у објављене радове М. Павловића, показује да је остварио значајне истраживачке резултате, дао видан допринос развоју српске и југословенске историографије без чијих се радова одређене теме не могу даље истраживати. Тиме је стекао поштовање и углед у савременој југословенској историографији. Његови радови су цитирани како од домаћих тако и од иностраних истраживача. А његове оцене узимају се и као битни аргументи у полемикама.

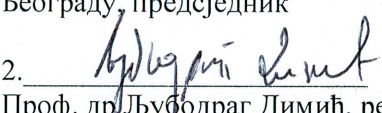
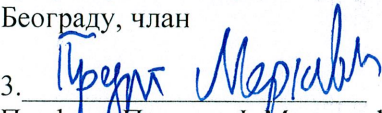
Оцењујући у целини научну, истраживачку, стручну и организациону активност кандидата, његов доказани смисао и способност за научноистарживачки рад и његово унапређење, а посебно његове остварене научноистраживачке резултате приказане и прихваћене у научној јавности и углед који је стекао као истарживач савремене југословенске историје, рад на организацији научног и образовног рада, организацију и побољшање наставе историје на факултетима, у основним и средњим школама, бројна менторства у Институту и на факултетима на којима је предавао, способност да преноси знање и да примењује савремене методе у настави историје,

предлажемо

да се др Момчило Павловић, изабре у звање РЕДОВНИ ПРОФЕСОР ЗА УЖУ НАУЧНУ ОБЛАСТ САВРЕМЕНА ИСТОРИЈА

Чланови Комисије:

Бања Лука: 28. фебруар 2009.

1.
Проф. др Милан Ристовић, редовни професор Филозофског факултета у Београду, председник
2.
Проф. др Љубодраг Димић, редовни професор Филозофског факултета у Београду, члан
3.
Проф. др Предраг Ј. Марковић, редовни професор Универзитет Сингидинум, Београд, члан